

"Zoâ€™n orgel zou je iedere dag moeten horen. Zo mooi!" (Gerda Havertong)

Dit bovenstaande citaat klonk uit de mond van presentatrice Gerda Havertong op zondag 18 maart 1990 in de Nieuwe Kerk te Amsterdam. Zij presenteerde daar tussen 17.00 en 18.00 uur de vijfde "MOKUM ZINGT". Een initiatief dat wellicht als een nieuw fenomeen kan gaan gelden als het gaat om gemeentezang.

De stichting â€™Mokum Zingtâ€™ heeft dit initiatief in haar eerste seizoen beloofd gezien met een geweldige opkomst. Ook de vijfde keer dat dit samenzang-gebeuren plaatsvond trok het evenement een kleine duizend bezoekers.

Het gaf een fijn en tevreden gevoel. De luisterrijke Nieuwe Kerk in Amsterdam gevuld te zien met een schare zinggrage mensen.

Wanneer een zo monumentaal gebouw dan niet meer kan functioneren waarvoor het oorspronkelijk was bedoeld, dan maar zo!

Ook het oog- en oorverblindende uitermate kostbare en kostelijke instrument van Schonat wordt zodoende authentiek gebruikt.

Kees van Eersel was ditmaal de organist, terwijl Jos van der Kooy het koor dirigeerde. Hij dirigeerde ook de samenzang.

Alhoewel hij dit met bescheiden beweging deed vind ik dirigeren van samenzang terwijl het orgel de samenzang ook al (bege)leidt overbodig. Zeker indien de dirigent niet door de organist is te zien. Wanneer de zaak fout gaat kan immers alleen de organist samen met de zingenden de zaak weer in goede banen leiden? Een dirigent zal dan hulpeloos of bestraffend gaan zwaaien, maar corrigeren lukt niet. Maar de ontsparing valt des te meer op.

De organist deed dit begeleiden overigens haast adembenemend. Dat is teveel van het goede uiteraard, want de bedoeling is dat je de adem gebruikt om te zingen. En veel zingen deden we dat uur! Allerlei liederen uit diverse stijlperiodes werden gezongen,voorgezongen (door het koor) en voorgespeeld (door de organist).

Vorig jaar heb ik tijdens de Orgeldag in Ede aandacht gevraagd voor begeleiding van samenzang waarbij niet alleen de melodie klinkt maar ook een tegenmelodie en dergelijke wordt gespeeld.

In een opsomminkje van organistennamen heb ik niet de naam van Kees van Eersel genoemd, simpelweg omdat ik niet het genoegen heb gehad een dienst te Goes bij te wonen waar hij organist is. Nu kon ik Van Eersel gelukkig in allerlei facetten horen begeleiden. En hij deed dit fantastisch. Zeer inventief in zijn harmonisaties. Ieder couplet kreeg van hem een andere harmonisatie. Van Psalm 42 bijvoorbeeld werden drie coupletten gezongen. In het derde couplet klonken de moderne gealtereerde (d.w.z. niet toonladder eigen akkoorden, bijv. in F: het Des of As-akkoord). Ook tegenstemmen en melodie in tenor, enzovoort.

Wanneer men gelegenheid heeft zoâ€™n uur â€™Mokum zingtâ€™ bij te wonen kan men als organist inspiratie opdoen om zelf dergelijke muzikale wegen te gaan bewandelen. De orgelliefhebber kan er sowieso zijn of haar hart ophalen aan alle mogelijke stijlen en vormen van samenzang.

Hopelijk zal dit luisterrijke initiatief ook aankomend seizoen weer van zich doen horen, mits financiële problemen geen stok tussen de orgelpijpen steekt.

Het adres van de stichting â€™MOKUM ZINGTâ€™ is:
Singel 448, 1017 AV Amsterdam. Tel.: 020 - 231923. Secretariaat
Drs G.B.J. WÃ¼st. Giro:1369933.